

FIȘA DISCIPLINEI

Pictura bizantină/Byzantine painting

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă creștină
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Pictura bizantină/Byzantine painting			Codul disciplinei	OMR 4011
2.2. Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Răzvan Alin Trifa				
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Răzvan Alin Trifa				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	III	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativ		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	3
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					9
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					44
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-Nu este cazul
4.2. de competențe	Aptitudini de ordin artistic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Studentii se vor prezenta a seminarului având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de către profesor.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Contextualizează activitatea artistică Contextualizes the artistic activity
CP4	Pregătește condițiile de lucru personale Prepares personal working conditions
CP5	Adună materiale de referință pentru opera de artă Gathers reference materials for the artwork
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT2	Organizează informații, obiective și resurse Organizes information, objects, and resources
CT3	Se exprimă într-un mod creativ Expresses themselves in a creative way

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Absolventul cunoaște cadrul normativ specific (canoane iconografice, documente bisericești, legislație a patrimoniului). 1. <i>The graduate knows the specific normative framework (iconographic canons, church documents, heritage legislation).</i>	1. Absolventul analizează contextul concret (spațiu, comunitate, tradiții locale) al proiectului artistic. 1. <i>The graduate analyses the concrete context (space, community, local traditions) of the artistic project.</i>
CP4	2. Absolventul cunoaște cerințele tehnice și de conservare specifice picturii de icoană și artei murale. 2. The graduate knows the technical and conservation requirements specific to icon painting and mural art.	2. Absolventul implementează proceduri de lucru sigure și documentează etapele procesului artistic. 2. The graduate implements safe working procedures and documents the stages of the artistic process.
CP5	3. Absolventul cunoaște sursele de documentare biblice, liturgice, patristice și iconografice relevante. 3. The graduate knows relevant biblical, liturgical, patristic and iconographic documentation sources.	3. Absolventul identifică, colectează și organizează materialele de referință necesare unui proiect. 3. The graduate identifies, collects and organises the reference materials needed for a project.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CT2	Organizează informații, obiective și resurse Organizes information, objects, and resources	...
CT3	Se exprimă într-un mod creativ Expresses themselves in a creative way	...

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Dezvoltarea și aprofundarea abilității de a înțelege pictura bizantină
2. Dezvoltarea abilității de a lucra în stil bizantin
3. Cunoașterea aprofundată a subtilităților de expresie, semnificație și tehnica din pictura bizantină
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Conexiuni și analogii interdisciplinare între studiul tehnicilor artistice și studiul compoziției, culorii, istoriei artei bizantine și al liturgicii.
2. Obținerea unor competențe practice, cu aplicabilitate directă în executarea icoanelor și frescelor

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
<ul style="list-style-type: none"> Pictura bizantină – arta și teologie 	Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	2 prelegeri
<ul style="list-style-type: none"> Aspecte tehnice. Poleirea cu bolus 	Idem	1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> Evoluția artei bizantine. Continuitate și schimbare 	Idem	1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> Canon și/ sau inovație? 	Idem	1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> Mari pictori bisericești (I) Manuil Panselinos 	Idem	1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> Mari pictori bisericești (II) Teofan Cretanul 	Idem	2 prelegeri
<ul style="list-style-type: none"> Mari pictori bisericești (III) Mihail și Eutihie Astrapas 	Idem	4 prelegeri
<ul style="list-style-type: none"> Mari pictori bisericești contemporani 	Idem	2 prelegeri
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Inceputurile artei bizantine. Stilul bizantin și scolile de pictură. 	Exemplificarea, analiza studiilor de caz, Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> Aspecte tehnice. Poleirea cu bolus 	Idem	1 prelegere

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

<ul style="list-style-type: none"> • Evolutia artei bizantine. Continuitate si schimbare • Canon și/sau inovație 	Idem Idem	1 prelegere 1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> • Mari pictori bisericești (I) Manuil Panselinos. Aspecte aplicative. 	Idem	1 prelegere
<ul style="list-style-type: none"> • Mari pictori bisericești (II) Teofan Cretanul. Aspecte aplicative. 	Idem	3 prelegeri
<ul style="list-style-type: none"> • Mari pictori bisericești (III) Mihail si Eutihie Astrapas. Aspecte aplicative. 	Idem	4 prelegeri
<ul style="list-style-type: none"> • Mari pictori bisericești contemporani. Aspecte aplicative. 	Idem	2 prelegeri

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Cunoasterea celor mai importante aspecte si momente din arta bizantina Cunoasterea și recunoasterea celor mai importanți corifei ai artei bizantine	Examen scris, în care se verifică cursul predat și parcurgerea bibliografiei	25%
	Modalitatea și calitatea execuției unor aspecte tehnice Modalitatea și calitatea realizării practice a tuturor temelor date	Notarea portofoliului de lucrări elaborate atât pe parcursul semestrului cât și pentru examen	75%
9.5 Seminar/laborator			
9.6 Standard minim de promovare			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea teoretică minimală a școlilor de pictură și • Realizarea a cel puțin jumătate din portofoliul solicitat 			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	---	--

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

								
								
								Nu se aplică nici o etichetă
								

Data completării:

08.12. 2025

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....